

Susanna Gideonsson: Tal på första maj 2024

Talare

Susanna Gideonsson
Ordförande för LO

Datum

1 maj 2024

Plats

Malmö

1 Kamrater!

Tack för att ni är här!

5 Tack för att ni går i tåget!

För att ni drar barnvagnar, kör rollatorer och bär plakat –
tillsammans på första maj.

10

Tack för att ni visar Malmö och världen
vad vi tillsammans står för:

15 Rättvisa, trygghet och frihet.

För alla.

Oavsett bakgrund, inkomst eller yrke,

20

så har var och en av oss rätt
att bli fri från det som orättvist begränsar oss.

25 När vi går från Nobeltorget till Gustav Adolfs torg i dag,

så fortsätter vi – trots årets ovanliga väg –

en marsch som började för långt mer än 100 år sedan.

30

Och som kommer att fortsätta

långt in i framtiden.

35

Det är vårt ansvar att i vår tid

hålla glöden levande och marschen igång.

40 För att dagens, men också framtidens, arbetare

ska kunna leva ett gott liv.

* * *

45

Vänner, mötesdeltagare,

Det finns ingen rättvisa, ingen frihet –

50 utan trygghet.

Det är trygghet –

i samhället,

55

mellan människor,

i hjärtat och magen –

60 som lägger grunden för ett gott samhälle.

Hur är då ett tryggt Sverige?

Låt mig ge några exempel.

65

I ett tryggt Sverige kan jag lämna mitt barn på förskolan

och veta att personalen har tid, ork och kunskap

att ge mitt barn både omsorg och utmaningar.

I ett tryggt Sverige får alla elever utvecklas i skolan.

75 Ingen tappas bort, ingen hålls tillbaka.

I ett tryggt Sverige är jag inte rädd att förlora jobbet
i klimatomställningen.

80

Jag får de möjligheter jag behöver
för att stärka min kompetens, och ta ett nytt jobb.

85 I ett tryggt Sverige kan jag leva på min lön.

Och om jag behöver sjukpenning eller a-kassa
kan jag fortfarande ge barnen bra mat och hela kläder.

90

I ett tryggt Sverige kan ungdomar flytta hemifrån,
och kvinnor lämna våldsamma makar –

95 för de har råd med egen lägenhet.

I ett tryggt Sverige står inga barn i vårdköer.

Behoven styr och ingen kan köpa sig förtur.

100

I ett tryggt Sverige vaknar vi inte av att porten sprängs.

Och vi kan anlita hantverkare,

105 betala på vårdcentral och apotek,

utan risk att göda kriminella gäng eller kriminella arbetsgivare.

110 I ett tryggt Sverige vet jag att om kriget eller krisen kommer,
då har jag en plats i ett skyddsrum,
då finns det mat, mediciner och kläder.
115 Då står jag inte ensam.
Är det här galna drömmar?
120 Är det för mycket begärt?
Jag tycker inte det.
Jag tycker det är realistiska önskemål
125 i ett av världens rikaste länder.
I Sverige.
130 Men makten har runnit oss ur händerna.
Politiken har lämnat ratt och roder till marknadskrafter och kriminella.
Otryggheten har fått fäste.
135 Men det räcker nu.
Politiken måste ta tillbaka kontrollen.
140 Vi måste kunna styra vårt eget samhälle.
Vi ska ta gemensamt ansvar för Sverige!
* * *
145 Vänner,

Det har varit tuffa år. Det har inte undgått någon.

150 Pandemi. Med allt vad det innebar.

Krig. Med allt vad det innebär.

155 Kostnaderna har skenat de senaste åren:

Oljepriser, elpriser, matpriser, bolånepriser.

Allt har blivit dyrare.

160 LO har räknat på hur mycket dyrare.

Föreställ dig en skånsk familj,

165 i ett litet hus på pendlingsavstånd till Malmö.

Ena föräldern jobbar 100 procent, och pendlar till industrijobbet i Malmö.

Den andra jobbar 80 procent på en förskola på cykelavstånd från hemmet.

170 De har två barn. Ett bolån. Och en bil.

Vad blir över när de betalat allt löpande, tror ni?

175 Inget.

De går back.

Och eventuella sparkonton har många redan tömt,

180 under de tuffa åren som varit.

Verkligheten är den,

185 att även om inflationen nu har stannat av,

så har inte matkassen blivit billigare.

190 Boräntorna ligger fortfarande på rekordnivåer,

och hyrorna fortsätter uppåt.

För oss, vänner, är det politiska svaret enkelt:

195

Vi utgår från verkligheten,

så som den är för vanliga familjer.

200 Och vi tar sedan gemensamt ansvar.

För två hårt arbetande föräldrar med normala utgifter,

ska ju inte gå back!

205

Men så är det inte för högern.

Deras engagemang i politiken,

210 bygger varken på omsorg om vanliga familjer,

eller på insikten om att vi är starkast tillsammans.

Tvärtom.

215

De väljer att först och främst,

ge mer till dem som redan har.

220 Det vi behöver är en regering

som förstår vad som behöver göras,

som har vanligt folk för ögonen,

225

och som tar gemensamt ansvar för Sverige!

Vänner,

230

Apropå vårt Natomedlemskap har Ulf Kristersson sagt bland annat:

- och jag citerar -

235

”Ensam är inte stark”

”Tillsammans blir vi starkare och tryggare”

S-studenten Wilma Eklund konstaterade

240

i en artikel i tidningen Aktuellt i Politiken

att Kristersson låter som en fackföreningsman.

245

Jag håller med.

För applicerar man hans ord på vårt svenska samhälle,

så kan detta vara det klokaste den mannen sagt.

250

Men för att bygga Sverige utifrån de värderingarna,

och inte bara prata,

255

så måste en regering prioritera klokt.

Låt oss börja med jobben och framtiden.

När hela världen ställer om för att klara klimatet,

260

så ska Sverige ta täten.

Här ska vi skapa den teknik, de produkter och de tjänster,

som efterfrågas globalt.

Gör vi det, så säkrar vi jobb och framtid för Sverige.

270 Politikens uppgift är att lägga grunden för en sådan tättposition.

Det skapar trygghet för både människor och företag.

Det behövs:

275

En infrastruktur värd namnet.

Det vill säga vägar som håller, och järnvägar där tågen faktiskt går.

280 Vi måste veta att vi kan ta oss till jobbet,

och företagen måste veta att leveranserna kommer i tid.

Hela järnvägens signalsystem måste vara utbytt inom 20 år,

285

annars slutar järnvägen helt att fungera.

Med dagens takt kommer det ta 50 år!

290 Det håller inte.

Det behövs:

Säker och hållbar energi.

295

Det vill säga fossilfri el i dimensioner som räcker.

Så att vi har råd att värma upp våra hus,

300 och företag vågar etablera sig här.

I december 2022 fick vi elräkningar på 300 procent mer än normalt.

305 Och om tio år har landets elbehov ökat med 80 procent,
samtidigt som en majoritet av vindkraftutbyggnaden stoppas.

Det går ju inte ihop.

310

Det behövs:

Bostäder.

315 Vi måste ha någonstans att bo, och det till ett rimligt pris.

I dag rusar arbetslösheten i byggsektorn samtidigt som bostadsbristen växer.

Det har vi varken råd eller tid med!

320

I år byggs knappt 20 000 bostäder.

För tre år sedan byggdes drygt 70 000.

325 Då låg vi i takt med behoven.

Det gör vi inte idag.

En klok regering – som förstår att ensam är inte stark –

330

prioriterar också välfärden och tryggheten.

Kommuner och regioner har drabbats hårt av kostnadsutvecklingen.

335 Här i Skåne ska hela 640 tjänster bort på universitetssjukhuset.

Pengarna räcker inte.

Det gäller över hela landet.

340

Bara för att gå tillbaka till den redan slimmade vård, skola och omsorg

som vi hade innan kostnadskrisen,
345 skulle staten behövt skjuta till trettio miljarder kronor.

Man behöver inte vara mattesnille för att förstå,
350 att de sex och en halv miljarder regeringen nyligen kom med i vårbudgeten,
kommer betyda att varsel blir till uppsägningar.

Att kvaliteten i vården och skolan sjunker ännu mer.
355 Och det är inte bara en anonym välfärd
som regeringen väljer att lämna ensam och försvagad.

360 Det gäller också var och en av oss
som drabbas av sjukdom eller arbetslöshet.

I förslaget till en ny sjukförsäkring
365 slutar ersättningen vid ett i förväg spikat datum.

Uppmaningen är: "Blir du inte frisk till dess,
370 får du klara dig ensam".

Och i den försvagade a-kassan,
får vi nu lägre ersättning ju längre tid det tar att hitta ett nytt arbete.
375 Uppmaningen är: "Ta vilket jobb som helst,
till vilken lön som helst".

380 Men vi vet, vänner, att det där bygger inget tryggare Sverige.

Vi vet, att i tuffa tider som nu,

385 då står vi upp för varandra.

Då stärker vi trygghetssystemen,

Då satsar vi på välfärden.

390

Då tar vi gemensamt ansvar för Sverige!

* * *

395 Vänner,

Ingen har missat gängbrottsligheten i Sverige.

Det alla inte vet är att den kan kopplas till arbetslivskriminalitet.

400

När arbetsgivare utnyttjar anställda

genom svartkontrakt, livsfarlig arbetsmiljö och ibland rena slavgörhållanden.

405 För att göra det hela ännu värre,

sker de här brotten ibland inom skattefinansierad verksamhet,

som vårdcentraler eller omsorgsföretag.

410

Våra gemensamma pengar bidrar alltså till utnyttjandet av arbetstagare,

och till att finansiera gängen.

415 Det är totalt vansinnigt.

Allt måste göras för att gripa och straffa brottslingarna.

Ett problem är att den här sortens kriminella ofta agerar gränsöverskridande.

420

Åker de fast i ett land,

fortsätter de verksamheten i ett annat.

425

För att få bukt med detta behöver vi ta gemensamma krafttag i EU.

Därför kräver LO, i dag på första maj –

430

på arbetarnas internationella högtidsdag –

steg mot ett gemensamt europeiskt näringsförbud.

Den som straffas för den här typen av brott i ett land

435

får inte längre driva företag där –

den får så kallat näringsförbud.

440

Vi kräver att personen får näringsförbud även i resten av EU:s länder.

Ett gemensamt europeiskt näringsförbud behövs,

för att skapa ordning och reda.

445

Både på den svenska och den europeiska arbetsmarknaden.

För att stoppa kriminella företag i EU.

450

Det går vi till val på! (applådvänligt).

För den 9 juni är det val till Europaparlamentet.

Där behövs en tydlig facklig röst.

455

Som kan driva denna och andra frågor som är viktiga för oss.

Högt på Socialdemokraternas lista står LOs kandidat: Johan Danielsson.

Johan vill göra Sverige tryggare,
genom ordning och reda på den europeiska arbetsmarknaden.

465 Han tar också strid för en rättvis klimatomställning,
och stärkt demokrati.

Det sista vill jag ägna några minuter:
470 Demokratin.

I grunden är EU vår europeiska organisation för fred och frihet.

475 Från början genom frihandel.

Men numera på många fler sätt.

EU bygger på gemensamma värderingar om demokrati.
480 Men demokratin är under attack.

Även här.

485 Det allra viktigaste du och jag kan göra,
är att rösta i valet 9 juni.

Att använda vår demokratiska rösträtt.
490 Och lägga vår röst på dem som står upp för demokratin.

Som inte svajar i värderingarna, när det blåser.

495 I dag lever bara 13 procent av världens befolkning i demokratier.
13 procent!

500 Den fria demokratin är hotad över hela världen.

Men vi som står här på Gustav Adolfs torg i dag,

vi lever än så länge i en demokrati.

505

Den är vårt gemensamma ansvar att försvara:

Du och jag, genom att gå och rösta.

510 Men regeringen behöver också göra sitt.

Inte minst handlar det om att stärka Sveriges beredskap.

Vi måste kunna försvara vår demokrati.

515

Men den militära upprustningen räcker inte.

I beredskapen för försvaret av demokratin ingår också sådant som:

520 En robust välfärd - som klarar både vardag, kris och krig.

Ett levande demokratiskt samtal - i medier, studieförbund, folkhögskolor och i kulturen.

525 En arbetsmarknad med starka parter - som kan ta ansvar långt över det vanliga när det krävs.

Rösta den 9 juni!

530 För ett tryggare arbetsliv. I Sverige och Europa.

För att försvara demokratin!

Vänner,

535

När jag säger att Sverige behöver bli tryggare,

så menar jag det.

540

Men jag vet också,

att otryggheten är väldigt mycket större på andra ställen.

545

Jag tänker på Ukraina.

Där kriget nu pågått i mer än två år.

Kriget är olagligt.

550

Det är en attack mot ukrainarnas rätt att leva i ett fritt och demokratiskt samhälle.

Det finns bara ett rättfärdigt slut:

555

Ryssland ut ur Ukraina!

Jag tänker också på Gaza.

560

Där Israels svar på den grymma terrorattacken i oktober förra året,

har överskridit all rimlighet.

Varje människa har samma värde och rätt.

565

Rätt att leva i trygghet och i hopp om en ljus framtid.

Vi – arbetarrörelsen i Sverige och i världen –

570

fortsätter kampen varje dag, världen över.

Kampen för allas rätt till ett värdigt liv.

Alla folks frihet – hela världens fred!

575

* * *

Vänner,

580

Låt mig sammanfatta läget i landet med högern vid styret.

Och låt mig sedan avsluta med några ord om framtiden.

585

Sveriges högerregering ökar orättvisan i Sverige.

De förstärker otryggheten.

De slarvar bort Sveriges ledning i den gröna omställningen –

590

när de skapar osäkerhet om elförsörjningen,

när de låter vägar och järnvägar förfalla,

595

när de ser på medan bostadsbyggandet stört dyker.

Sveriges högerregering rycker undan välfärden för oss,

med privatiseringar och krympande resurser.

600

De trasar sönder våra försäkringar,

så att vi står allt ensammare och allt mer oskyddade,

605

när vi blir sjuka eller förlorar jobbet.

Sveriges högerregering ser på medan våra arbetsplatser blir farligare,

när arbetslivskriminaliteten sprider sig,

610

när arbetsplatsolyckorna blir fler,

när gängkriminella driver välfärdsbolag!

615

Men det vi behöver,

det är ordning och reda,

620 lugn och ro,

säkerhet och trygghet.

Det är inte vansinniga drömmar.

625

Det är inte för mycket begärt.

Vänner,

630 Nu lämnar vi högern därhän.

Och gör plats i våra sinnen för något mycket bättre.

Se dig omkring!

635

Se hur många vi är.

Se hur stolta vi är.

640 Och tänk också på alla dem,

som gått i förstamajtåg genom Malmö decennier innan oss.

När det var vi som låg i barnvagnarna.

645

När det var våra föräldrar som höll plakaten.

Ingen av oss – som står här i dag, eller som stod här för 100 år sedan –

650 hade gått i tåget om vi inte hade känt hopp.

Det är hoppet som är kraften till förändring.

Vi vet att en annan värld är möjlig.

Vi vet att våra röster, vårt arbete, våra reformer –

kan bygga ett bättre Sverige.

660

Det är därför vi står här.

Vi vet att i hoppet finns fröet till en bättre framtid.

665

Det hopp du känner, det vill jag att du sprider vidare.

För när fler och fler känner det,

då är förändringen inom räckhåll.

670

Det gäller när vi tar kampen för demokrati.

Det gäller när vi kräver stopp för kriminalitet i arbetslivet.

675

Det gäller när vi skriver insändare om nattis och tätare turer på busslinjen.

Med kraften ur hoppet förändrar vi världen, Sverige och Malmö.

Tack!

680

Taggar

2020-tal, 2024, Facklig kamp, Första maj, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/susanna-gideonssons-tal-pa-forsta-maj-2024>

685

690